

Pelasta maailma -simulaatiopeli

Kuva Dall-E 18.12.2023

Esittele pelaajille paikka, jossa he asuvat; ihana merenranta, jonne laskee joki. Jokea käytetään viljelysten kasteluun.

Pelin ohjaaja voi nostaa pöydälle pelinappuloita, jotka symboloivat pelaajia. Pelihahmoiksi sopivat esim. pienet kivet, napit tai jonkun toisen pelin nappulat. Hahmoja voi liikutella laudalla.

Ohjaaja käy läpi kestävän kehityksen pilarit: sosiaalinen, ekologinen ja taloudellinen kestävyys. Pelaajien muodostamassa yhteiskunnassa eletään kestävän kehityksen mukaisissa arvoissa. Kaikki kunnioittavat toisiaan ja keskinäinen sopu vallitsee yhteisössä.

1) Kaikki on hyvin ja rauha vallitsee – pelisäännöt (20 min.)

Pelaajat elävät joen rannassa ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävässä ympäristössä. *Luokaa yhteisönne elämän pelisäännöt, joita noudatatte. Pelisäännöt käsittelevät kestävän kehityksen kaikkia kolme äsken mainittua teema-aluetta.*

2) Joki alkaa kuivua (+ mahdollinen lisäongelma esim. liikasyyntyvyys) (20 min.)

Ohjaaja kertoo pelaajille, että vuorelta tuleva jokiuoma alkaa kuivua eräänä keväänä. Koko kesän sataa vähän, ja kastelujärjestelmät eivät riitä satojenne kasteluun. Yhteisö pelkää, että sen ruokaturva vaarantuu ja syksyllä koittaa nälänhätä.

Ohjaaja kysyy pelaajilta: ”Mitä teette?”. Pelaajat alkavat pohtia erilaisia vaihtoehtoja. Jos keskustelu ei tunnut etenevän ohjaaja kuvaa kuivuuden seurauksia yksityiskohtaisemmin: ruokavarastot talven varalle ovat minimaaliset. Jo nyt säännöstellään ruokaa. Riippuen pelaajien keskustelusta ohjaaja voi tuoda lisää ongelmia esim. erimielisyys heimossa. Yleensä pelaajat keksivät seuraavia ratkaisuja:

Siirtolaisuus. Veden katoaminen on uhka koko yhteisölle. Ainoa mahdollisuus on löytää uusi elinpaikka. Minne lähдете etsimään uutta paikkaa? Polku joen yli ei vie kuin metsään, josta kerätään polttopuita. Yhteisö joutuu palaamaan kyläänsä.

Kulutuksen uudelleenjärjestely. Tämä toimisi, jos kuivuus olisi vain väliaikainen ongelma. Miten vähennätte vedenkulutusta ja aloitatte säännöstelyn? – Tästä aukeaa keskusteluja liittyen peseytymisveden ja muun ”harmaan veden” jatkokäyttöön. Saavatko kaikki käyttää vettä yhtä paljon, kuinka motivoida yhteisöä veden säästämiseen, jos yksi tai useampi pelaaja tuhlaa vettä?

Ohjaaja voi kysellä myös, **mistä muualta voitte saada vettä; tietäisikö joku muu?** Yhteisö voi kehittää innovaation esim. meriveden suolan poistamiseksi. Valitettavasti suolanpoistokone menee pian rikki ja varaosia ei ole saatavilla.

Etsi ongelman lähde. Valmistelkaa partioryhmä ja lähettäkää se joelle. Mitä olisi voinut tapahtua? Voitte reagoida vastaavasti.

Jotkut pelaajat saattavat hyväksyä tilanteen ja yksinkertaisesti odottaa, että sateet palaavat. Keille vähenevän veden maailmassa annetaan vettä ja ketkä uhrautuvat?

Pelinrakentaja nostaa sopivassa vaiheessa pelilaudalle toisen kylä ja paljastaa, *että joenuoman kaventuminen johtuu vuoren toisella puolella elävän heimon toiminnasta. He ovat kääntäneet osan vuorelta lähteistä vesistä omaan laaksoonsa.* Siksi vettä ei riitä pelaajien kylälle.

3) Pelin ohjaaja kehottaa yhteisöä kohtaamaan toisen heimon, joka on padonnut joen ja kääntänyt virran. (30 min.)

Kuka yhteisöstä valtuutetaan neuvottelemaan? Miten yhteisö olikaan järjestynyt? Millainen strategia neuvottelijalla on? Miten neuvottelu etenee, riippuu ohjaajasta. Ohjaaja voi ottaa toisen kylän roolin. Neuvottelussa yhteisön pitäisi muistaa kestävän kehityksen ja rauhan arvot. Monesti pelaajat suuttuvat kuitenkin toiselle kylälle, joka tuntuu toimineen epäreilusti. Kysyvätkö he missään vaiheessa toisen kylän ratkaisun syytä?

4a) Reflektio: Miten yhteisön pelisääntöjä kyettiin noudattamaan? Jouduttiinko pelisääntöjä muuttamaan? (10 min.)

Muistettiinko toimia kaikki yhteisön jäsenet huomioiden? Ajettiin kaikkiä etua ja miten vieraaseen kylään suhtauduttiin? Aikuiset voi haastaa pohtimaan, vastaako tilanne mitään todellisen maailman paikkaa.

4b) Miten yhteisö olisi ratkaissut ongelmansa tekoälyn avulla? (20 min.)

Kokeilkaa tekoälyä. Millaisia ratkaisuja se olisi tarjonnut? Ohjaaja pitää huolen, että kaikki ymmärtävät tekniset ratkaisut, joita tekoäly tarjoaa. Kootkaa vastauksia esimerkiksi Padletiin. Miten tekoäly olisi ratkaissut esim. veden ja ruuan riittävyyden? Olisiko tekoäly osannut auttaa neuvottelutilanteessa? Chat GPT, Bing tai muu tekoäly.